

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
БАЊА ЛУКА

ПРИМЉЕНО: 27. 11. 2016.			
ОРГ. ЕД.	БРОЈ	ПРИЛОЗИ	ВРИЈЕДНОСТ
	1471		

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ
о пријављеним кандидатима за избор наставника у звање ванредног професора за ужу научну област Грађанско право и грађанско процесно право

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке: Одлука Сената Универзитета у Бањој Луци бр. 01/04-2.3458/16, од дана 4.11.2016. године
Ужа научна/уметничка област: Грађанско право и грађанско процесно право
Назив факултета: Правни факултет Универзитета у Бањој Луци
Број кандидата који се бирају: 1 (један)
Број пријављених кандидата: 1 (један)
Датум и мјесто расписивања конкурса: Конкурс објављен дана 9.11.2016. године у дневним новинама „Глас Српске“ и на званичној интернет страници Универзитета у Бањој Луци
Састав комисије: а) Проф. др Мирослав Лазић, редовни професор, ужа научна област Грађанско право и грађанско процесно право, Правни факултет Универзитета у Нишу (председник), б) Проф. др Сузана Бубић, редовни професор, предмет Породично право, Правни факултет Универзитета "Џемал Биједић" у Мостару (члан),

в) Проф. др Јелена Видић-Трнинић, ванредни професор, ужа научна област Грађанско право и грађанско процесно право, Правни факултет Универзитета Новом Саду (члан).

Пријављени кандидати:
Доц. др Дарко Радић

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

а) Основни биографски подаци

Име (име оба родитеља) и презиме:	Дарко (Илија и Мара) Радић
Датум и место рођења:	25.07.1976. године, Ливно
Установе у којима је био запослен:	Правни факултет Универзитета у Бањој Луци
Радна места:	- асистент од 2001. до 2007. године - виши асистент од 2007. до 2012. године - доцент од 2012. године
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	члан Удружења правника Републике Српске

б) Дипломе и звања

Основне студије	
Назив институције:	Правни факултет Универзитета у Бањој Луци
Звање:	дипломирани правник
Место и година завршетка:	Бања Лука, 2000. године
Просјечна оцена из целог студија:	9,46 (девет и 46/100)
Постдипломске студије	
Назив институције:	Правни факултет Универзитета у Београду
Звање:	магистар правних наука
Место и година завршетка:	Београд, 2006. године
Наслов завршног рада:	Имовинскоправне посљедице развода брака
Научна/уметничка област (подаци из дипломе):	Грађанско право
Просечна оцјена:	испит из Методологије правних и друштвених наука положен са оценом 10, групни усмени магистарски испит положен са одликом, и звање магистра правних наука (одбрана магистарске тезе) стечено са одликом (<i>magna</i>)

cum laude)

Докторске студије/докторат

Назив институције:	Правни факултет Универзитета у Бањој Луци
Место и година одбране докторске дисертације:	Бања Лука, 2011. године
Назив докторске дисертације:	Законски брачни имовински режим
Научна/уметничка област (подаци из дипломе):	Грађанско право и грађанско процесно право
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање и година избора):	- Правни факултет Универзитета у Бањој Луци, асистент, 2001. година; - Правни факултет Универзитета у Бањој Луци, виши асистент, 2007. година; - Правни факултет Универзитета у Бањој Луци, доцент, 2012. година.

в) Научна/уметничка делатност кандидата

Радови пре последњег избора/реизбора

Оригинални научни рад у часопису националног значаја (бр. бодова: 6):

1. **Радић, Дарко**, Неки правни ефекти истополне заједнице и модели регулисања у упоредном праву, *Правна ријеч* бр. 8/2006, Удружење правника Републике Српске, Бања Лука, 2006, стр. 353 – 367.
2. **Радић, Дарко**, Насљедноправна дејства развода односно поништења брака, *Српска правна мисао* бр. 41/07, Бања Лука, 2007, стр. 349 - 364.
3. **Радић, Дарко**, Уговорни брачни имовински режим у земљама Европске уније, *Правна ријеч* бр. 11/2007, Бања Лука, 2007, стр. 361 – 371.
4. **Радић, Дарко**, Системи диобе заједничке имовине у савременом праву, *Правна ријеч* бр. 16/2008, Бања Лука, 2008, стр. 355 – 364.
5. **Радић, Дарко**, Породични дом, *Правна ријеч* бр. 20/2009, Бања Лука, 2009, стр. 297 – 308.
6. **Радић, Дарко**, Предмет брачног уговора, *Годишњак Правног факултета Универзитета у Бањој Луци* бр. 31/32, Бања Лука, 2010, стр. 329 – 347.

7. Радих, Дарко, *Форме алтерације брачног уговора*, *Правна ријеч* бр. 24/2010, Бања Лука, 2010, стр. 329 – 344.
8. Радих, Дарко, *Брачни уговор – Pro et contra*, *Годишњак Правног факултета Универзитета у Бањој Луци* бр. 33, Бања Лука, 2011, стр. 223 – 241.

Научни рад на скупу националног значаја штампан у цјелини (бр. бодова: 2):

1. Радих, Дарко, *Практично образовање на студију за социјални рад – правни институти и њихова презентација*, *Зборник радова са научног скупа „Бањалучки новембарски сусрети - Наука и образовање“*, Бања Лука, 2005, стр. 395 – 403.

Радови после последњег избора/реизбора

Научна монографија националног значаја (бр. бодова: 10):

1. Радих, Дарко, *Имовински односи у браку*, Правни факултет Универзитета у Бањој Луци, Бања Лука, 2016. (бр. страна 496)
Монографија "Имовински односи у браку" представља свеобухватно научно дело у којем се разматрају имовинска дејства брака. Реч је о имовинским односима супружника који су специфични како у погледу субјективног елемента, тако и у смислу метода и садржине правне регулативе која се састоји не само у примени посебних брачно-имовинских правила садржаних у породичном праву, већ и у примјени општих правила стварног и облигационог права. Поред општих разматрања која обухватају обележја, специфичности и метод уређења имовинских односа у браку, аутор даје и одговарајући историјскоправни приказ појединих правних института који представљају саставни дио домаће правне традиције. Излагања о режиму заједничке имовине, као централном делу законског брачног имовинског режима, односе се на разграничење законског и уговорног брачног имовинског режима, односно на појам, значај, улогу и састав заједничке имовине, те управљање и располагање овом имовином, односно на деобу заједничке имовине. Расправљен је и институт посебне имовине, као друга конститутивна компонента законског брачног имовинског режима. У односу на уговорни брачни имовински режим, аутор посебну пажњу посвећује институту (пред)брачног уговора као новини у позитивном праву, указујући на његове карактеристике и могуће перспективе ближег уређења. Незаобилазно питање односи се на одговорност супружника за обавезе имовинске природе, што је такође обухваћено овом монографијом. Иако позитивно право не познаје институт породичног дома, аутор га представља, нарочито у упоредноправном смислу, те предлаже могућа решења за реформу релевантних позитивних

породичноправних прописа. Како би ефекти имовинскоправног дејствовања брака били потпуно обрађени, аутор је размотрио и наследноправна дејства брака. Коначно, анализирани су и проблеми територијалног и мобилног сукоба закона. Ова монографија закључује се излагањима о детерминантама и савременим тенденцијама у брачном имовинском праву. Посебно ваља напоменути да је у овој монографији значајан део простора посвећен представљању и анализи релевантног упоредног права (нарочито у делу који се односи на моделе брачне имовине), при чему су изабрана национална законодавства одређених земаља која адекватно репрезентују германско, романско, скандинавско, руско, али и англо-саксонско право.

(10 бодова)

Оригинални научни рад у часопису националног значаја (бр. бодова: 6):

1. **Радић, Дарко**, Располагање заједничком ствари - релативизација забране располагања стварима у заједничкој својини без сагласности свих заједничара, *Правна ријеч* бр. 28/2011, Бања Лука, 2011, стр. 297 – 309.

*Заједничка својина је специфичан институт имовинског права и као такав подразумева посебна правна правила која се односе на управљање и располагање заједничким стварима. Будући да је реч о плуралитету титулара својине на истој ствари, нема сумње да неодређеност удјела и равноправна позиција заједничара имплицирају као нужност постизање консензуса у располагању заједничком ствари правним пословима *inter vivos*. Доследна примена претходног принципа може под одређеним условима довести у питање заштиту интереса савесних трећих лица, односно поверење у правни промет. У том случају, између осталог, може се говорити о колизији појединих начела имовинског права. Аутор има намеру да кроз овај рад размотри колизију различитих интереса и начела у случају располагања стварима у заједничкој својини, односно да анализира правно финале њихових конфронтација са становишта позитивног права. У том смислу, разматрају се разлози за прихватање појединих решења усвојених приликом реформе стварног права у Републици Српској којима се у ствари сужава дејство забране располагања стварима у заједничкој својини.*

(6 бодова)

2. **Радић, Дарко**, Развој грађанског права у Босни и Херцеговини, *Правна ријеч* бр. 32/2012, Бања Лука, 2012, стр. 47 – 66.

Аутор настоји да кроз овај рад, у основним цртама, укаже на реформске процесе и правце развоја законодавства у Босни и Херцеговини - у области грађанског права. У разматрању постављеног проблема нужно је водити рачуна о уставном уређењу Босне и Херцеговине, односно о расподели законодавних надлежности између државе, ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине. Општи део грађанског права није нити у једном од поменутих

законодавстава уређен на свеобухватан начин, већ се различита питања регулишу бројним законима, па се у том смислу даје кратак поглед тих закона и осврт на предмете њиховог регулисања. Темељне реформе проведене су у области стварног права под приметним утицајем законских решења прихваћених у хрватском праву, нарочито у Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, док је реформа стварног права у Федерацији Босне и Херцеговине ипак била ограниченог домаћаја. Поред тога, у посматраним законодавствима усвојен је значајан број посебних закона којима се уређују различита питања из области стварног права. У области облигационог права није дошло до усвајања новог закона којим би био замењен закон наслеђен из претходне државе, иако је било више таквих покушаја. Ипак, евидентно је да су у анализираним правним системима донесени бројни закони којима се уређују различита питања и односи из ширег обима облигационог права, укључујући и законе којима се регулишу поједини уговори. Анализирајући развој грађанског права у Босни и Херцеговини у последње две декаде аутор преиспитује да ли су, у смислу проведених реформи, остварени укупни, жељени, ефекти, те да ли су исти дјелимично амортизовани фрагментираношћу грађанскоправног законодавства, бројношћу законских прописа из ове области и неретким ситуацијама њихове хоризонталне неусаглашености.

(6 бодова)

3. **Радић, Дарко**, Слобода уговарања и закључење уговора, *Правна ријеч* бр. 36/2013, Бања Лука, 2013, стр. 223 – 236.

Слобода уређивања облигационих односа у свом јединству са диспозитивном природом одредаба Закона о облигационим односима представља начело слободе уговарања, начело које у ствари деривира из аутономије воље. Аутономија воље, односно слобода уговарања као облик њене реализације сасвим одговарају савременом друштву које функционише на принципима тржишне економије, и у којем се штите и афирмишу индивидуална права и слободе. Нема сумње да слобода уговарања омогућује учесницима у правном промету да кроз регулативу која одговара њиховим потребама, интересима и очекивањима остваре правно дозвољен циљ, подстичући тако, уз гаранцију права својине, иницијативу и предузетничко поступање. Међутим, остваривање слободе уговарања не би било могуће без извесних ограничења, јер би у супротном били угрожени општи интереси, правила и вредности уграђени у фундаменте друштва. У том смислу, истраживање слободе уговарања нужно обухвата и преиспитивање њених ограничења, јер се не ради о категоријама које се међусобно искључују, јер оне у својој комплементарности и симултаном дејствовању обезбеђују услове и простор да се воља субјекта права слободно изрази и произведе правна дејства у смислу конституисања, уређења, промене или престанка уговорног односа. Аутор настоји да утврди границе слободе уговарања у погледу акта закључења уговора, те да поред општих правила уговорног права идентификује посебна правила којима се прописују поменута ограничења, истовремено анализирајући њихов међусобни однос, као и разлоге установљавања граница слободе уговарања. На овај начин стварају се претпоставке да се преиспита оправданост и домаћај интервенција у поље слободе уговарања, нарочито кроз

посебне законе.

(6 бодова)

4. **Радић, Дарко**, Природа ствари за личну употребу – посебна или заједничка имовина супружника, *Годишњак Правног факултета Универзитета у Бањој Луци* бр. 36, Бања Лука, 2014, стр. 29 – 45.

Закључењем брака и успостављањем заједнице живота супружника долази до конституисања бројних и разноврсних односа међу њима. Имовински односи између супружника, с обзиром на специфичности учесника и њихову важност за брак и породицу, уређени су посебним правним правилима како би се омогућило остваривање циља и суштине брака, с једне стране, и истовремено обезбедила примена начела грађанског права, с друге стране. У примени законског брачног имовинског режима посебну важности имају критеријуми темељем којих се врши правна квалификација имовине стечене током брака супружника. Међутим, и поред примене ових критеријума постоје извесне дилеме око ствари за личну употребу, па се у правној теорији у погледу овог питања износе различита мишљења. Аутор у овом раду испитује различите аргументе у тражењу одговора на питање да ли су ствари за личну употребу посебна или заједничка имовина. С друге стране, у раду се преиспитују и релевантна позитивноправна правила, а у циљу идентификације проблема у њиховој примени и анализе могућих решења којима би били реформисани прописи који се односе на овај део брачно-имовинске регулативе.

(6 бодова)

5. **Радић, Дарко**, Остваривање ауторског и сродних права и аутономија воље, *Правна ријеч* бр. 40/2014, Бања Лука, 2014, стр. 537 – 551.

Реформа законодавства у области ауторског и сродних права обухватила је, поред осталог, уређење начина остваривања ових права. У том смислу, прихваћен је дуалистички концепт, који осим индивидуалног, подразумева и колективно остваривање ауторског и сродних права. У овом раду преиспитује се модел колективног остваривања поменутих права, нарочито са становишта односа између аутора и организације која обавља колективно остваривање права, а у светлу примене начела аутономије воље; односно разматра се однос неких начела грађанског права и законских прописа којима се уређује колективно остваривање ауторског и сродних права, те питање међусобне усаглашености прописа којима се уређују ауторско и сродна права и прописа којима се регулише њихово остваривање. Иако су извесна одступања од начела и општих правила грађанског права легитимна - што се оправдава потребом ефикасне заштите интереса аутора, аутор овог рада сматра да су поједина решења којима се уређује колективно остваривање поменутих права у колизији са неким начелима грађанског права, те да нису усклађена са законом којим се уређују ауторско и сродна права.

(6 бодова)

6. **Радић, Дарко**, Правна квалификација поклона учињеног супружницима, *Правна ријеч* бр. 43/2015, Бања Лука, стр. 171 – 185.

Уговор о поклону, првенствено због мотива добротинства (animus donandi) као његовог конститутивног елемента, представља специфичан уговор. Када се као уговорна страна на позицији поклонопримца појављују супружници ситуација је правно посматрано сложена, јер тада поред општих правила уговорног права има места за примену и правила породичног права. Уважавајући специфичности имовинских односа у браку, правна судбина поклона који трећа лица чине супружницима уређена је правилима законског брачног имовинског режима. И поред релативно јасних критеријума за правну квалификацију поклона у потоњој ситуацији, разматраће позитивноправних правила меродавних за стицање заједничке, односно посебне имовине, као и упоредноправна анализа упућују на став да постоје формалноправни и правно-логички аргументи да се поклон у посматраној ситуацији правно квалификује као посебна имовина једног од супружника или као део посебне имовине сваког од њих. Аутор у овом раду управо расправља о критеријумима за правну квалификацију поклона када су поклонпримци супружници заједно, односно разматра основаност предвиђања другачијег правног финала од оног којег произлази из позитивног права.

(6 бодова)

7. **Радић, Дарко**, Судска двоја заједничке имовине супружника, *Правна ријеч* бр. 47/2016, Бања Лука, стр. 197 – 213.

Институт заједничке имовине уређен је посебним правилима породичног права и општим правилима имовинског права, јер је реч о облику имовинског заједништва које проистиче из животног заједништва титулара. Лична везе титулара, као и значај заједничке имовине за брачну односно породичну заједницу, довољни су разлози да се предвиде и примењују посебна правна решења којима се уређује стицање заједничке имовине, управљање и располагање заједничком имовином и на послетку правила којима се регулише деоба заједничке имовине супружника. Предмет истраживања у овом раду је судска деоба заједничке имовине. Аутор испитује предности и евентуалне недостатке мешовитог система једнаких удела, односно посебно разматра оправданост и концепт могућег обарања претпоставке једнакости удела супружника у заједничкој имовини.

(6 бодова)

Прегледни научни рад у часопису националног значаја или поглавље у монографији истог ранга (бр. бодова: 6)

1. **Радић, Дарко и Јогановић, Раденко**, Заштита жираната у праву Федерације Босне и Херцеговине, *Друштвени огледи – часопис за правну теорију и праксу* вол. 3 бр. 1/2016, Сарајево, 2016, стр. 141 - 157.

У ФБиХ је 2013. године усвојен Закон о заштити жираната који је ступио на снагу 18.12.2013. године. Ради се о lex specialis закону којим се регулише правна заштита жираната као посебне категорије лица код уговора о кредиту.

Међутим, овај закон предвиђа бројна решења која значајно одступају од општих правила облигационог права, а нарочито одредба ЗОО којима се уређују уговор о кредиту и уговор о јемству. У овом раду разматрају се поједина решења из Закона о заштити жираната и анализира њихова неусаглашеност са општим правилима облигационог права, јер је евидентно да се постојећим рјешењима у Закону о заштити жираната, у ствари, потенцијално врши деконструкција одређених облигационоправних института. Дефиниција уговора о кредиту, како је утврђена у поменутом закону, односно посебно уређење односа између повериоца и јемца у значајној мери одступају од општих правила облигационог права и у том смислу представљају решења која нису компатибилна институту јемства – његовим општим правилима, структури и врстама јемства. Поред тога, предвиђена су посебна ограничења слободе уговарања за лице које намерава да јемчи за обавезу главног дужника из уговора о кредиту. Аутори у овом раду управо преиспитују оправданост и прихватљивост ових рјешења, како са становишта осталих законских прописа којима се уређује ова материја правних односа, тако и са становишта домаће правне традиције, а у циљу проналажења одговора да ли су разматрана решења хармонизована са осталим позитивним законским прописима и да ли су у функцији правне сигурности.

(6 бодова)

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини (бр. бодова

5):

1. **Радић, Дарко**, Правна заштита од насиља у породици у праву Републике Српске, *Зборник радова са научног скупа Насиље у породици* (ур. Панов, С., Јањић Комар, М., Шкулић, М.), Правни факултет Универзитета у Београду, 2012, стр. 236 – 247.

Насиље у породици је комплексан феномен чији облици испољавања, степен друштвене опасности коју у себи носи, утицај на односе у породици, те озбиљност и далекосежност последица које производи захтевају посебну пажњу и адекватан одговор друштва, нарочито кроз заштиту жртава. Правна заштита од насиља у породици представља једно од најважнијих средстава у сузбијању ове појаве, а квалитет и степен њене ефикасности у значајној мери илуструју став друштва према овом проблему. Аутор настоји да кроз анализу законодавства Републике Српске представи нормативни оквир и правне инструменте заштите од насиља у породици и да преиспитујући релевантне прописе и поједина решења укаже на могуће проблеме који у значајној мјери могу да умање ефикасност правне заштите од насиља у породици. У том смислу, критички се преиспитује приступ у погледу концепта поступка остваривања правне заштите од насиља у породици, анализирају законске дефиниције насиља у породици и појединих радњи насиља у породици, те одређење круга лица која имају право на правну заштиту. Овим радом обухваћени су и релевантни прописи из области породичноправног, односно кривичноправног законодавства.

(5 бодова)

2. **Radić, Darko**, Development of Civil Law in Bosnia and Herzegovina, *Civil Law Forum for South East Europe - Collection of studies and analyses* (ed. by Nuni, A. et. al.), *Second Regional Conference*, Skopje 2012, SEELS, 2012, p. 261 – 276.

Аутор у овом раду расправља о процесима и правцима развоја грађанскоправних законодавстава у Босни и Херцеговини. У том смислу, плази се од уставног уређења у Босни и Херцеговини, нарочито у смислу расподеле законодавних надлежности између државе, ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине. Заједничко обележје посматраних законодавстава је непостојање кодификаторског акта којим се уређује област грађанског права. Институти, који према својој правној природи спадају у општи део грађанског права, расасути су и уређени бројним законима. Реформа стварног права проведена је Републици Српској и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, док се у Федерацији Босне и Херцеговине може говорити о извесним реформским процесима који су ипак били ограниченог домаћаја. У области облигационог права, у оба ентитета у Босни и Херцеговини, као и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине примењује се Закон о облигационим односима (наслеђен од СФРЈ). Покушаји усвајања јединственог закона о облигационим односима на нивоу институција Босне и Херцеговине, односно двају истворних и потпуно хармонизованих закона на нивоу ентитета нису дали било какве резултате. Међутим, у свим посматраним законодавствима у Босни и Херцеговини, донесени су бројни закони којима се уређују различита питања и односи из ширег обима облигационог права, чиме се редукују кодификаторски ефекти који произлазе из примене Закона о облигационим односима, са једне стране, односно чиме се фрагментира облигационоправна регулатива и стварају неусаглашености између релевантних законских прописа, са друге стране.

(5 бодова)

3. **Radić, Darko**, Freedom of Contract and its limitation in BiH Law, *Civil Law Forum for South East Europe - Collection of studies and analyses* (ed. by Nuni, A. et. al.), *Third Regional Conference*, Tirana 2013, SEELS, Skopje, 2014, p. 347-360.

Аутор у овом раду разматра принцип слободе уговарања, као саставни део ширег начела – начела аутономије воље у грађанском праву. Стране у облигационим односима слободне су да своје односе уреде по својој вољи. Ово начело органски је повезано са начелом диспозитивности одредаба облигационог права (у складу са којим учесници у облигационом односу могу свој однос уредити другачије него што је прописано законом). Међутим, слобода уговарања може се остваривати само у границама принудних прописа, јавног поретка и добрих обичаја. Поред овог општег ограничења, начело слободе уговарања трпи и одређена посебна ограничења. Иако је слобода сваког, уговорно способног, лица да одлучи да ли ће закључити уговор, ипак за одређена лица постоји законска обавеза да уговор закључе. С друге стране, слобода уговарања, у погледу акта закључења уговора, је у неким случајевима ограничена на начин да се са закључењем уговора мора сагласити надлежни орган власти или треће лице. У погледу слободе избора саговорача, такође, постоје извесна ограничења, односно у извесним се ситуацијама прописују одређена својста која лица морају имати, како би се према закону могли појавити као уговорачи у

одређеном уговору. Исто тако, у погледу предмета, односно садржаја уговора, уговорне стране су слободне да консензусом утврђују које ће радње у смислу извршења обавезе или више њих бити предузете, утврђујући све елементе и услове уговора. Ипак, евидентна су ограничења слободе уговарања и у односу на ова питања, јер у неким уговорима садржај утврђује само једна уговорна страна (уговори по приступу), односно за неке уговоре битне састојке прописује законодавац. Коначно, нити принцип консензуализма, као израз начела слободе уговарања у домену форме уговора, нема неограничено дејство, јер сведочимо "ренесанси формализма" - за све већи број уговора захтева се да буду закључени у законом прописаној форми. Поред наведеног, аутор расправља и о слободи уговарања измена у уговору (измена субјеката, предмета и садржаја уговора), односно слободи уговарања престанка уговора и осталим аспектима примене начела слободе уговарања, анализирајући при томе и одговарајућа ограничења слободе уговарања.

(5 бодова)

4. Радих, Дарко, Најбољи интерес дјетета и право дјетета да живи са родитељима, *Зборник радова са међународног научног скупа Дани породичног права - Најбољи интерес дјетета у законодавству и пракси* (ур. Бубић, С.), Мостар, 2014, стр. 100 - 113.

У циљу обезбеђења ефикасне правне заштите права детета, у модерним породичним законодавствима посебно се води рачуна о нормирању и примени правног стандарда најбољег интереса детета, који је утврђен Конвенцијом о правима детета и промовисан универзалношћу ратификације овог међународног акта. Правни стандард најбољи интерес детета подразумева да су у свим активностима које се тичу детета од примарног значаја интереси детета, без обзира на то који органи поступају као надлежни. Испуњавање ове обавезе из Конвенције, односно конкретизација најбољег интереса детета и његова доследна примена кроз различите правне институте представља врло комплексно питање, како због законодавног приступа, тако због тумачења односно утврђивања његовог садржаја. У том смислу, аутор у овом раду разматра однос правног стандарда најбољег интереса детета и права детета да живи са својим родитељима, са аспекта законодавства Републике Српске, уважавајући истовремено релевантна законска решења у правима Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине. Аутор преиспитује да ли у позитивноправној регулативи постоје недостаци у примени стандарда најбољег интереса детета приликом регулисања родитељскоправних односа, односно истражује како унапредити нека од решења у смислу постизања ефикасније и квалитетније заштите права и интереса детета. Посебна пажња посвећена је утврђивању разлога, односно критеријума на основу којих се може ограничити право детета да живи са својим родитељима и дефинисању надлежности органа који доносе одлуку о овом важном питању. Истражујући ове проблеме, аутор износи аргументе који упућују на закључак да позитивноправна решења у Републици Српској нису сасвим усклађена са Конвенцијом и да је, следствено томе, неопходно реформисати релевантне породичноправне прописе у Републици Српској.

(5 бодова)

5. **Радић, Дарко**, Правни аспекти родитељства и заштита права дјетета, *Зборник радова са научног скупа Демографска политика у Републици Српској – стварност и потребе* (ур. Маринковић, Д.), Академија наука и умјетности Републике Српске, Бања Лука, 2015, стр. 119 – 135.

Разматрање проблема развоја становништва, поред осталог, захтева анализу релевантних позитивних прописа који представљају правни оквир којим се обезбеђују претпоставке за остваривање родитељства и истовремено уређују односи између родитеља, деце и друштва. У том смислу, од посебне важности је правна позиција дјетета и механизми правне заштите његових права и интереса. Преиспитивање позитивноправних рјешења у различитим гранама права, односно у разним областима правних односа требало би да понуди одговоре на питања да ли има места реформисању појединих прописа и/или предвиђању нових законских и подзаконских решења којима би се допринело у решавању идентификованих проблема у вези са бригом о становништву, специјално у погледу заштите материнства и права дјетета, а у циљу комплетирања мера и активности усмерених на повећање natalитета у Републици Српској.

(5 бодова)

6. **Радић, Дарко**, Заштита имовинских права и интереса дјетета, *Зборник радова са међународног научног скупа Дани породичног права - Правна средства за смањење сиромаштва дјеце* (ур. Бубић, С.), Мостар, 2015, стр. 85 - 98.

Аутор у овом раду расправља о заштити имовинских права и интереса дјетета, преиспитујући позитивноправни оквир којим се уређују имовинскоправни односи између родитеља и деце, односно којим се утврђују механизми заштите права дјетета имовинске природе, настојећи да утврди да ли постојећа законска решења осигуравају ефикасну заштиту права малолетника. Поред разматрања циља и садржаја мера којима се ограничавају права родитеља на имовини дјетета, аутор указује на значај и улогу издржавања дјетета, али исто тако идентификује проблеме у остваривању овог права. Коначно, заштита имовинских права дјетета у значајној мери зависи од одређених институција које са становишта својих овлашћења и одговарајућих компетенција могу значајно допринети правној заштити дјетета, па је овим истраживањем обухваћена и анализа њиховог положаја, могућности и недостатака у њиховом функционисању.

(5 бодова)

7. **Радић, Дарко**, Заједничка имовина као механизам заштите права и интереса супружника, *Зборник радова са међународног научног скупа Дани породичног права – Правна заштита одраслих особа* (ур. Бубић, С.), Мостар, 2016, стр. 263 – 277.

Аутор у овом раду расправља о заштити имовинских права и интереса супружника, посебно у светлу примене института заједничке (брачне) имовине, преиспитујући позитивноправни оквир којим се уређују имовинска дејства брака. Специфичности имовинских односа чији су учесници супружници захтевају посебну регулативу којом ће се остварити више правно-политичких вредности, али и обезбедити ефикасна заштита њихових права и интереса. У том смислу, аутор, специјално са позиције права и интереса супружника, разматра "заштитне" функције института заједничке имовине, нарочито правила која се односе на стицање заједничке имовине, правни режим управљања и располагања заједничком имовином и систем њене деобе, потврђујући њихову оправданост и посебну улогу, коју детерминише идентитет субјеката у бројним и разноврсним односима који се заснивају конституисањем брачне заједнице.

(5 бодова)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 93

г) Образовна делатност кандидата

Образовна делатност пре последњег избора/реизбора

Кандидат је током овог периода изводио вежбе на наставним предметима Облигационо право и Породично право на Правном факултету Универзитета у Бањој Луци, односно на наставном предмету Породично право на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци. Кандидат је испољио смисао за наставни рад и показао педагошке квалитете радећи са студентима на вежбама, консултацијама и обради тема семинарских радова.

Образовна делатност после последњег избора/реизбора

Кандидат је током овог периода изводио предавања, вежбе и испите на наставним предметима Облигационо право и Породично право на Правном факултету Универзитета у Бањој Луци, односно на наставном предмету Породично право на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци. Педагошки квалитети рада кандидата потврђени су и у овом периоду, што је кандидат показао изводећи предавања, вежбе и испите, односно одржавајући консултације и радећи са студентима у смислу њиховог усмеравања и припремања за обраду тема и одбрану семинарских радова.

Нерецензирани студијски приручници (скрипте, практикуми...) (бр. бодова: 3)

1. Р. Јотановић, М. Алибеговић, Д. Радић, Б. Крешић, *Правна регулација животних заједница истог спола у Хрватској, Словенији, Србији и Босни и Херцеговини,*

Сарајевски отворени центар, Сарајево, 2015.

Аутор у делу публикације (под насловом "Заједница живота особа истог пола у Републици Србији", стр. 40 - 49.) разматра различите облике заједнице живота са становишта позитивног права у Србији, односно анализира перспективе и могућа решења у смислу правног уређења заједнице живота особа истог пола. У том смислу, указано је на основне карактеристике брака и ванбрачне заједнице, односно на правне ефекте које ове заједнице живота производе за супружнике и ванбрачне партнере. Заједница живота особа истог пола није уређена позитивним правом, али је у Преднацрту грађанског законика Србије остављена алтернатива да се заједнице живота лица истог пола уреде посебним законом. Анализирајући Модел закона о регистрованим истополним заједницама, аутор расправља о проблемима појма и регистрација истополне заједнице, односно о правним дјествима која би она, према Моделу закона, требало да производи. Коначно разматра се проблем престанка регистроване истополне заједнице и остали могући аспекти њеног правног уређења.

(3 бода)

Члан комисије за одбрану докторске дисертације (бр. бодова: 3)

1. Кандидат је био члан комисије за одбрану докторске дисертације кандидата мр Ђорђа Раковића, под насловом "Посебне врсте легата (испоруке)"; - Одлука бр. 12/3.505-IV-4/15, од 26.05.2015. године.

(3 бода)

Члан комисије за одбрану рада другог циклуса (бр. бодова: 2)

1. Кандидат је био члан комисије за одбрану магистарске тезе кандидата Драгана Балтића, под насловом "Услуге од општег економског интереса и заштита потрошача"; - Одлука бр. 12/3.1355-VI-11/14, од 15.12.2014. године.

(2 бода)

Менторство кандидата за завршни рад првог циклуса (бр. бодова: 1)

1. Кандидат је био члан комисије за одбрану завршног рада на првом циклусу студија кандидаткиње Милане Лазендић, под насловом "Усвојење".

(1 бод)

2. Кандидат је био члан комисије за одбрану завршног рада на првом циклусу студија кандидаткиње Сање Павичић, под насловом "Старатељство на малолетницима".

(1 бод)

3. Кандидат је био члан комисије за одбрану завршног рада на првом циклусу

студија кандидаткиње Бранкице Ђукић, под насловом „Улога органа старатељства у поступку заснивања усвојења“.

(1 бод)

Вредновање наставничких способности

У наставни на Правном факултету Универзитета у Бањој Луци (Облигационо право и Породично право), а на основу анкете студената у школској 2014/15, односно школској 2015/16 кандидат је остварио просјечне оцјене у распону од 4,31 до 4,68.

У настави на Факултету политичких наука Универзитета у Бањој Луци (Породично право), а на основу анкете студената у школској 2014/15, кандидат је добио просјечну оцјену 4,75.

(10 бодова)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 21

д) Стручна делатност кандидата

Стручна делатност пре последњег избора/реизбора

Стручни рад у часопису националног значаја (с рецензијом), (бр. бодова: 2)

1. Радих, Дарко, Практично образовање правника, *Годишњак Правног факултета у Бањој Луци* бр. 26/2002, Бања Лука, 2002, стр. 349 - 357.
2. Радих, Дарко, Законски и уговорни брачни имовински режим, *Правни савјетник* бр. 10/2003, Сарајево, 2003, стр. 49 - 56.

Стручна делатност после последњег избора/реизбора

Стручни рад у часопису националног значаја (с рецензијом), (бр. бодова: 2)

1. Радих, Дарко, Проблем заједничке имовине супружника у вези са ауторским и сродним правима и поклонима, *Годишњак Правног факултета Универзитета у Бањој Луци* бр. 34, Бања Лука, 2012, стр. 251 – 273.
Приликом реформе породичног законодавства Републике Српске извршена је допуна листе критеријума темељем којих се врши правна квалификација имовине коју супружници стекну за вријеме трајања брачне заједнице. Законодавац је предвидео да у заједничку имовину супружника улазе и приходи од ауторског права и њему сродних права, уколико су остварени у току брака. Иако предвиђање посебног правила којим се уређују имовински односи супружника поводом прихода од ауторског и сродних права представља

допринос квалитету релеванте регулативе, аутор сматра да представљено решење није довољно прецизно нити у потпуности усклађено са позитивноправним концептом заједничке имовине. Аутор проблем исте врсте запажа и када је у питању правно квалификовање поклона које супружници добијају од трећих лица током брака. Циљ је да се кроз овој рад се анализирају поједини критеријуми за правну квалификацију у браку стечене имовине, идентификују њихови недостаци и предложе решења којима би потоњи били отклоњени.

2 бода

Остале професионалне активности на Универзитету и ван Универзитета које доприносе повећању угледа Универзитета (бр. бодова: 2)

1. Члан председништва Удружења правника Републике Српске и члан овог удружења.
(2 бода)
2. Члан Стручне комисије за избор и вредновање (бодовање) пријава на конкурс за суфинансирање студената другог циклуса при изради завршних радова (магистарских радова), студената трећег циклуса при изради завршних радова (докторске дисертације) и пројеката са младим истраживачима. Кандидат је на основу Рјешења Министарства науке и технологије Републике Српске бр. 19/6-040/014.3-20/14 од 9.07.2014. године именован за члана Стручне комисије за избор и вредновање (бодовање) пријава на конкурс за суфинансирање студената другог циклуса при изради завршних радова (магистарских радова), студената трећег циклуса при изради завршних радова (докторске дисертације) и пројеката са младим истраживачима.
(2 бода)
3. Члан програмског комитета. Кандидат је на основу Рјешења Владе Републике Српске бр. 04/1-012-2-2240/14 од 15.10.2014. године именован за представник Републике Српске и Босне и Херцеговине у пројекту Европске комисије *Хоризонти 2020* – члан програмског комитета *Стратешко конфигурацање (Strategic configuration)*.
(2 бода)
4. Председник Комисије за лиценцирање измјена наставног плана на другом циклусу студијског програма **Право на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву**. Кандидат је на основу Рјешења Министарства просвјете и културе Републике Српске бр. 07.05/612-191-7/14 од 23.06.2015. године именован

за председника Комисије за лиценцирање измена наставног плана на другом циклусу студијског програма Право на Правном факултету Универзитета у Источном Сарајеву.

(2 бода)

5. **Члан Комисије за полагање нотарског испита.** Кандидат је на основу Рјешења Министарства правде Републике бр. 08.021/111-179/15 од 2.11.2015. године Српске именован за члана Комисије за полагање нотарског испита.

(2 бода)

6. **Координатор пројекта,** кандидат је био координатор у пројекту „Правна клиника из Еколошког права“, пројекат практичног (клиничког) образовања студената права реализован на Правном факултету Универзитета у Бањој Луци академске 2015/16 уз сарадњу уз сарадњу и подршку Центра за животну средину Бања Лука и организације Арника из Прага (Чешка Република).

(2 бода)

7. **Члан Комисије за полагање стручног испита за обављање послова заступања и посредовања у осигурању.** Кандидат је на основу Рјешења Агенције за осигурање Републике Српске бр. 4.05-516-2/16 од 23.03.2016. године именован за члана Комисије за полагање стручног испита за обављање послова заступања и посредовања у осигурању.

(2 бода)

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 16

УКУПАН БРОЈ БОДОВА (Научна + стручна + образовна делатност кандидата): 130

III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Комисија је размотрила пријаву кандидата доц. др Дарка Радића на расписани Конкурс за избор наставника (ванредног професора) за ужу научну област Грађанско право и грађанско процесно право.

На основу достављених података о научном и стручном раду кандидата и његовом досадашњем педагошком ангажовању, као и на основу услова према Закону о високом образовању (чл. 77), Комисија са задовољством предлаже Научно-наставном већу Правног факултета Универзитета у Бањој Луци да Сенату Универзитета у Бањој Луци упути предлог да се доц. др Дарко Радић **изабере у звање ванредног професора** за ужу

научну област Грађанско право и грађанско процесно право (за наставне предмете
Облигационо право и Породично право).

У Нишу, 13.12.2016. године

Чланови Комисије:

Проф. др Мирослав Лазић

Проф. др Сузана Бубић

Проф. др Јелена Видић-Трнинић

